

*Posudek na diplomovou práci předloženou k obhajobě na katedře psychologie
FF UK v září 2015.*

*Název práce: **Životní spokojenost a akulturace u imigrantů v České republice***

*Diplomandka: **Mgr. Sandra Gembčíková***

*Vedoucí práce: **prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.***

*Oponent. **PhDr. Iva Štětovská, Ph.D.***

Diplomandka předkládá k posouzení obsáhlou diplomovou práci, která je zaměřena na vysoce aktuální téma, jímž je životní spokojenost imigrantů při přesídlení do jiné kultury. Konkrétně se autorka v rámci svého výzkumu zabývá dvěma největšími skupinami imigrantů do ČR a to Vietnamci a Ukrajinci. Téma je skutečně časové, neboť je obhajováno v době značných přistěhovaleckých vln z východu směrem do Evropy.

Autorka člení svou diplomovou práci klasickým způsobem na část teoretickou a empirickou. Teoretická část práce sestává ze tří celků, z nich první se věnuje psychologickým souvislostem akulturace, druhý migraci do ČR a imigrační politice ČR a třetí životní spokojenosti a subjektivnímu vnímání well-beingu.

V první kapitole je patrný interdisciplinární přístup a je probíráno téma akulturace ve vztahu s různými strategiemi a faktory, které na akulturaci působí. Toto téma je pro psychologa zajímavé především z hlediska procesu socializace a jednotlivých psychologických kategorií, které s tímto procesem úzce souvisí. Autorka se pokouší zachytit tento proces v jeho dynamice, ale domnívám se, že by v dalších pracích diplomandky mohl být ještě více zdůrazněn vývojový aspekt jak jedince, tak i společnosti jako celku.

V druhé kapitole autorka textu prokázala, že je velice dobře orientována v reálné situaci ČR, která se migrace týká. Popisuje změny posledních 25 let, popisuje legislativní změny, popisuje specifika migrace dvou největších imigračních skupin Vietnamců a Ukrajinců.

Poslední kapitola teoretické části je zaměřena na téma životní spokojenosti. Zde autorka prokázala velmi dobré znalosti psychologie, nesnadné téma se jí podařilo uchopit velmi srozumitelně a logicky návazně. O hlubokém vhledu do problematiky svědčí také obsáhlá odborná rešerše převážně zahraničních zdrojů (seznam citovaných pramenů v rozsahu 10 str.)

V empirické části předložené práce autorka sleduje dvě největší skupiny imigrantů v České republice a snaží se zjišťovat, co ovlivňuje jejich integraci (jaké strategie uplatňují) do většinové společnosti a jaké faktory se nejvíce podílejí na jejich subjektivní spokojenosti. Cílem její práce je tedy popsat vztah mezi akulturací ve dvou jejích dimenzích a životní spokojeností.

Autorka užila tři zahraniční metody (Škálu akulturace, Škálu spokojenosti se životem a Škálu integrace bikulturní identity), které v několika krocích nechala převést do češtiny a do mateřského jazyka respondentů (tedy do ukrajinštiny a vietnamštiny). Tento proces sám o sobě zcela převyšuje možnosti diplomanta jak časové tak finanční a je třeba ho vnímat vysoce pozitivně, neboť získané metody bude možné i nadále používat v různých oblastech práce s imigranty.

Dále si v empirické části práce cením autorčiny snahy formulovat exaktně hypotézy a rozčlenit je na rovinu akulturační, demografickou, sociokulturní, zdůrazňující migrační faktory...str. 63.

Metodologické stránce výzkumu byla věnována odpovídající pozornost a v souladu s tím, jsou získané výsledky velmi zajímavé a užitečné. Autorka je čtenáři předkládá skromně, ale zcela přehledně a to jak v rovině grafické, tak verbální i numerické. O vyspělém úsudku autorky a o její zkušenosti z praxe svědčí i zajímavý text diskuse a závěrečné shrnutí diplomové práce.

Celkově lze shrnout, že posuzovaná práce vypovídá o velmi dobrých znalostech autorky a to nejen psychologických, ale též sociologických, demografických, kulturologických. Dále svědčí o značné osobní motivaci pro studium i výzkum dané oblasti. Vypovídá též o značné časové dotaci autorky a o její schopnosti získaná výzkumná data správně zpracovat a výsledky užít v praxi.

Práci hodnotím velice kladně a doporučuji ji k obhajobě s hodnocením výborně.

Domnívám se, že by především její výzkumná část měla být publikována v odborném tisku, protože její výstupy jsou bezprostředně využitelné v praxi především neziskových organizací. Možná, že důvodem pro publikace tohoto textu by mohlo být i to, že ČR je aktuálně vnímána jako území, bránící se vstupu imigrantů, a její pozitivní dlouhodobé aktivity, jako přijímání vln imigrantů z Vietnamu, Ukrajiny, ale i dříve ze zemí bývalé Jugoslávie, či ze Slovenska jsou zapomenuty.

Praha 20.8.2015

Lenka Šulová